

ULUSAL COĞRAFI BİLGİ SİSTEMİNİN KURULMASI VE YÖNETİLMESİ HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1- (1) Bu Yönetmelik; Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminin kurulması ve yönetilmesine; coğrafi veri temaları kapsamındaki coğrafi verilerin veri tanımlamasının yapılmasına ve sorumlu kurumlarca bu tanımlara uygun olarak üretilmesine; coğrafi verilerin, coğrafi veri setlerinin, coğrafi veri servislerinin ve bunlara ait metaverilerin paylaşılmasına; coğrafi verilerle ilgili iş ve işlemler için kurumlar arası koordinasyonun gerçekleştirilmesine ve diğer hususlara ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (i) bendi ve 13 üncü maddesi ile 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi uyarınca hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3- (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

b) Birlikte çalışabilirlik: Farklı işlevsel birimler arasında, bu birimlerin benzersiz karakteristiği hakkında bilgi sahibi olmadan ya da en az bilgiyle, iletişim kurabilme, program yürütebilme, veri gönderebilme ve alabilme yeteneğini,

c) Coğrafi veri: Bir nesneye veya konumla ilişkilendirilebilen bir olaya ait niteliksel ve niceliksel detayları belirten ölçülebilir özellikler bütünü,

ç) Coğrafi veri portalı: Fiziksel olarak farklı ortamlarda bulunan coğrafi verileri, coğrafi veri setlerini ve coğrafi veri servislerini hakların yönetimine uygun olarak metaveriler aracılığıyla bulmak, görüntülemek, istenilen içerik ve formata uygun olarak dönüştürmek ve indirmek için kullanılan internet sitesini,

d) Coğrafi veri servisi: Coğrafi veri setlerini oluşturan veya ilişkili metaverilerle erişilen coğrafi veriler için bir uygulama yazılımı ile icra edilen işlemleri,

e) Coğrafi veri seti: Nizami bir şekilde hazırlanmış coğrafi veri topluluğunu,

f) Coğrafi veri teması: Coğrafi veriyi üreten ve kullanan sektörler ile ortak uygulama alanları gözetilerek tanımlanmış ve temel coğrafi veri teması ve tematik coğrafi veri teması olarak gruplandırılmış coğrafi veri setlerini,

g) Genel Müdürlük: Coğrafi Bilgi Sistemleri Genel Müdürlüğünü,

ğ) Hakların yönetimi: Coğrafi verilere, coğrafi veri setlerine ve coğrafi veri servislerine erişilmesi ve bunların kullanılması ve paylaşılması ile ilgili olarak üreticisi tarafından tanımlanmış şartları, iş modelini ve politikaları,

h) Kent bilgi sistemi standartları: Kent bilgi sisteminin kurulum ve işletimi için gerekli olan ve Bakanlıkça belirlenen usul ve esasları,

ı) Koordinatör sorumlu kurum: Sorumlu olduğu coğrafi veri temasının kapsamına giren ve farklı kurum ve kuruluşlarca üretilen coğrafi verilerin, coğrafi veri setlerinin ve coğrafi veri servislerinin bu Yönetmelikte belirlenen esaslara uygun olarak üretilmesi, güncelleştirilmesi ve paylaşılması için gerekli koordinasyonu yapan kamu kurum ve kuruluşunu,

i) Kurum ve kuruluşlar: Coğrafi veri üreten, paylaşan ve kullanan kamu kurum ve

kuruluşları ile özel hukuk tüzel kişilerini,

j) Metaveri: Veri hakkındaki tanımlayıcı ve açıklayıcı bilgileri,

k) Sorumlu kurum: Görev alanına giren konulardaki coğrafi veri temalarının üretimini, güncelleştirilmesini ve paylaşılmasını bu Yönetmelikte belirlenen esaslara uygun olarak sağlayan kamu kurum ve kuruluşunu,

l) Tematik veri teması: Bakanlıkça belirlenen ve temel veri temaları dışında kalan coğrafi veri temalarını,

m) Temel veri teması: Referans olma niteliği ve paylaşımındaki ihtiyaç gözönünde tutularak adres, arazi örtüsü, bina, hidrografiya, idari birim, jeodezik tesisler, ortofoto, tapu kadastro, topografiya ve ulaşım gibi Bakanlıkça belirlenen coğrafi veri temalarını,

n) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi: Coğrafi verilerce, veri setlerine ve veri servislerine erişimi ve paylaşımı kolaylaştırmak amacıyla ulusal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması, bilgi teknolojilerinden istifade edilmesi ve süreç, koordinasyon ve takip mekanizmalarının işletilmesi için gerekli düzenlemelerin ve planlamanın yapılması ve bunların icra edilmesini,

o) Uygulama esasları: Kurum ve kuruluşların coğrafi veri altyapıları arasındaki uyumu ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminden azami düzeyde yararlanmasını sağlamak üzere veri tanımlaması, metaveri, veri ve servis paylaşımı, ağ servisleri, birlikte çalışabilirlik ve koordinasyon ve izleme faaliyetleri konularında bu Yönetmelik ile belirlenen hükümler ve Bakanlıkça bu Yönetmelik hükümlerine göre çıkarılan düzenlemeleri,

ö) Veri tanımlaması: Bir coğrafi veri setinin üretilmesi, paylaşılması ve kullanılması ile ilgili bilgileri de içerecek şekilde detaylı tanımlamasının ve tarifinin yapılmasını,

p) Veri uyumlaştırılması: Coğrafi verilerin birlikte çalışabilirliğinin ve coğrafi veri servisleri aracılığıyla erişilebilirliğinin sağlanması için önceden üretilmiş olan verilerin veri tanımlamasına uygun hale getirilmesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Koordinasyon Kurulu, Teknik Komite ve Çalışma Grupları

Koordinasyon Kurulu

MADDE 4- (1) Koordinasyon Kurulu; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşarının başkanlığında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Maliye Bakanlığı, Millî Savunma Bakanlığı, Orman ve Su İşleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Müsteşarlarından oluşur. Başkan tarafından toplantının gündemine göre, ilgili bakanlık ve kurumların müsteşarları ile Harita Genel Komutanı, Seyir, Hidrografi ve Oşinografi Dairesi Başkanı, Türkiye İstatistik Kurumu Başkanı ile Türkiye Belediyeler Birliği Başkanı da toplantıya çağrılıp görüşleri alınabilir.

(2) Koordinasyon Kurulunun görevleri şunlardır:

a) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamında politika belirlemek, stratejik kararlar almak ve bunların uygulanmasını izlemek.

b) Koordinatör sorumlu kurumlar ile sorumlu kurumlar arasındaki koordinasyonu sağlamak.

c) Coğrafi veri ve veri setlerinin üretiminde, arşivlenmesinde ve paylaşımında karşılaşılan sorunları değerlendirmek.

ç) Üyelerinden, Teknik Komiteden ve Genel Müdürlükten gelen önerileri değerlendirmek.

(3) Kurul, her yıl Ekim ayında olağan olarak toplanır, ihtiyaç olması durumunda Başkanın çağırısı üzerine olağanüstü toplanır.

Teknik Komite

MADDE 5- (1) Teknik Komite; Genel Müdürün başkanlığında, koordinatör sorumlu kurumların Genel Müdürleri, Başkan ve/veya yetkili temsilcileri ile Kalkınma Bakanlığının ilgili genel müdüründen oluşur. Başkan tarafından toplantının gündemine göre, sorumlu kurumların, diğer kurum ve kuruluşların, üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının yetkili temsilcileri ve uzmanları da toplantıya çağrılıp görüşleri alınabilir.

(2) Teknik Komitenin görevleri şunlardır:

a) Coğrafi verilerin Bakanlık tarafından yapılmış veri tanımlamasına uygun olarak uyumlaştırılmasını ve üretimini izlemek ve bu konudaki eşgüdüm faaliyetlerini yürütmek.

b) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi kapsamındaki konularda araştırma, projelendirme ve değerlendirme faaliyetlerini yürütmek üzere konunun uzmanlarından oluşan çalışma gruplarını oluşturmak.

c) Çalışma gruplarının çalışmalarını izlemek.

ç) Çalışma gruplarından gelen raporları değerlendirerek Koordinasyon Kuruluna sunmak.

(3) Teknik Komite yılda en az üç kez toplanır.

Çalışma grupları

MADDE 6- (1) Çalışma grupları, çalışma konusuna göre koordinatör sorumlu ve sorumlu kurum temsilcilerinden oluşur. Gerekğinde konusuna göre ilgili diğer kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, mahalli idareler ile özel sektör kurum ve kuruluşlarından temsilci alınabilir. Genel Müdürlük her çalışma grubuna üye verir.

(2) Çalışma grupları, Teknik Komite tarafından belirlenen usul ve esaslara göre çalışır ve ihtiyaç duyulan konularda alt çalışma grupları oluşturabilir.

(3) Bakanlıkça yapılacak veri tanımlaması çalışmalarının ilgili kurum ve kuruluşlarla uyum içinde yapılmasını sağlamak üzere tüm coğrafi veri temaları için bir tema çalışma grubu Bakanlıkça oluşturulur. Tema çalışma gruplarının başkanlığı o temanın koordinatör sorumlu kurumu tarafından yürütülür.

(4) Kurum ve kuruluşlar tarafından gelen talepler doğrultusunda ve ihtiyaç duyulan diğer konularda da Bakanlıkça çalışma grupları oluşturulabilir.

(5) Çalışma grupları; teşkiline esas konularda çalışmalar yapmak, bu konular ile ilgili planladığı, yürüttüğü ve gerçekleştirdiği faaliyetler hakkında rapor hazırlamak ve Teknik Komiteye sunmakla görevlidir.

Sekretarya, kararların alınması ve duyurulması

MADDE 7- (1) Koordinasyon Kurulu ve Teknik Komitenin sekretarya hizmetleri Genel Müdürlük tarafından yürütülür.

(2) Kurul ve Komite en az üye tam sayısının salt çoğunluğuyla toplanır ve oy çokluğuyla karar alır. Bu kararlar, Genel Müdürlük tarafından toplantıyı takip eden en geç on gün içinde üyelere ve ilgili kurum ve kuruluşlara bildirilir ve Bakanlığın internet sayfasında yayınlanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Metaveri, Coğrafi Veri, Coğrafi Veri Setleri, Coğrafi Veri Servisleri ve Kurum ve Kuruluşların Sorumlulukları

Metaveri

MADDE 8- (1) Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi metaveri profili, ilgili ulusal ve uluslararası standartlar ve kullanıcı gereksinimleri dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir ve gerektiğinde güncellenir.

(2) Coğrafi veri temaları kapsamında kalan ve paylaşılmak istenen diğer coğrafi veri, coğrafi veri seti ve coğrafi veri servislerine ait metaveriler, Ulusal Coğrafi Bilgi Sistemi metaveri profiline uygun olarak üretici kurum ve kuruluş tarafından hazırlanır ve coğrafi veri portalına bedelsiz olarak kaydedilir.

(3) Kurum ve kuruluşlar, üreticisi oldukları coğrafi verilerin, coğrafi veri setlerinin ve coğrafi veri servislerinin metaverisinin tam, güncel ve doğru olmasını sağlarlar.

Coğrafi veri ve veri setleri

MADDE 9- (1) Coğrafi verilerin, coğrafi veri setlerinin ve coğrafi veri servislerinin doğruluğundan, güncelliğinden ve içeriğinden üreticisi kurum ve kuruluş sorumludur.

(2) Coğrafi veri temalarına ilişkin veri tanımlama dokümanları, kurum ve kuruluşların gereksinimlerine, uluslararası standartlara uygun olarak ve tema çalışma gruplarının görüşleri doğrultusunda Bakanlıkça hazırlanır ve güncellenir.

(3) Coğrafi veri ve coğrafi veri setleri, Bakanlıkça belirlenen birlikte çalışabilirlik esaslarına uygun olarak üretilir.

(4) Kurum ve kuruluşlar, coğrafi verilerden ve coğrafi veri setlerinden coğrafi veri temaları kapsamında kalanları, Bakanlık tarafından belirlenen veri tanımlamasına uygun olarak üretmekle yükümlüdür.

(5) Coğrafi veri temalarının üretilmesi ile ilgili sorumlu kurum ve koordinatör sorumlu kurumlar ihtiyaçlara ve veri tanımlaması çalışmalarına dayalı olarak Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir.

(6) Koordinatör sorumlu kurum, ilgili olduğu coğrafi veri temasının üretimi ve uyumlaştırılması ile ilgili konularda kurum ve kuruluşlar arasındaki uyumu temin eder.

(7) Koordinatör sorumlu kurum, sorumlu kurumlarla işbirliği yaparak coğrafi veri temaları kapsamındaki coğrafi verileri ve coğrafi veri setlerini uyumlaştırabilir ve Ulusal Coğrafi Veri Portalından paylaşabilir.

(8) Coğrafi veriler ve coğrafi veri setleri, hakların yönetimine uygun olarak paylaşılır.

(9) Bir coğrafi veriden veya coğrafi veri setinden kısmi veya tamamen kopyalama yoluyla veya türetilerek oluşturulan veri veya veri setinin kullanılması ve paylaşılması hakların yönetimine uygun olarak yapılır.

(10) Yerel yönetimler, görev alanına giren konulardaki coğrafi verileri ve coğrafi veri setlerini Bakanlıkça belirlenen kent bilgi sistemi uygulama esaslarına uygun olarak üretir.

Coğrafi veri servisleri

MADDE 10- (1) Kurum ve kuruluşlar, coğrafi veri ve coğrafi veri setlerini, ağ servisleri ile aşağıda belirtilen kategorilerde kullanıma sunarlar:

a) Coğrafi veri temaları kapsamı dışında kalıp metaverileri Ulusal Coğrafi Veri Portalına kaydedilenler.

b) Coğrafi veri temaları kapsamı dışında kalıp metaverileri Ulusal Coğrafi Veri Portalına kaydedilen ve çağırma servisi ile çağrılabilenler.

c) Ulusal Coğrafi Veri Portalında dönüşüm servisleri ile dönüştürülebilecek nitelikteki birlikte çalışabilir olanlar.

ç) Veri tanımlanmasına uygun olarak üretilmiş veya uyumlaştırılmış olanlar.

(2) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentleri kapsamındaki, Bakanlıkça belirlenen birlikte çalışabilirlik esaslarına uygun olarak kullanıma sunulur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ağ Servisleri ve Ulusal Coğrafi Veri Portalı

Ulusal Coğrafi Veri Portalı

MADDE 11- (1) Ulusal Coğrafi Veri Portalı Bakanlıkça kurulur ve işletilir.

(2) Coğrafi verilerin ve coğrafi veri setlerinin Ulusal Coğrafi Veri Portalı aracılığıyla aranması, görüntülenmesi, çağırılması ve indirilmesi ile ilgili ağ servislerine dair uygulama esasları Bakanlıkça belirlenir ve güncellenir.

(3) Kurum ve kuruluşlar, coğrafi veri temaları kapsamında sorumlu oldukları coğrafi verileri ve coğrafi veri setlerini, kanunen gizlilik arz edenler hariç olmak üzere Ulusal Coğrafi Veri Portalından hakların yönetimine uygun olarak paylaşmakla yükümlüdür.

(4) Coğrafi verilerini ve coğrafi veri setlerini Ulusal Coğrafi Veri Portalından sunamayan kurum ve kuruluşlar Bakanlık tarafından sağlanan altyapıyı kullanarak sunar. Söz konusu altyapı yerel yönetimlere kent bilgi sistemi işlevlerini de içerecek şekilde sağlanır.

(5) Coğrafi verilerin ve coğrafi veri setlerinin Ulusal Coğrafi Veri Portalından ücretli olarak görüntülenmesi veya indirilmesi durumunda, hakların yönetimine uygun olarak e-ticaret servisleri kullanılır. Bu servisler, hakların yönetimine uygun olarak hazırlanan internet tabanlı elektronik veya basılı lisanslama ile sağlanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli Hükümler

Birlikte çalışabilirlik

MADDE 12- (1) Birlikte çalışabilirliğe ilişkin uygulama esasları, kullanıcı gereksinimleri, mevcut uygulamalar, uluslararası standartlar ve ulusal düzeyde birlikte çalışabilirliğe yönelik kabul görmüş esaslar ile bu esasların uygulanabilirliği ve fayda ve maliyet analizlerine dayalı olarak Bakanlık tarafından belirlenir ve güncellenir.

(2) Kurum ve kuruluşlar, coğrafi veri temaları arasında birlikte çalışabilirliğin ve uyumluluğun sağlanabilmesi için, Bakanlık tarafından belirlenen birlikte çalışabilirlik esaslarını sorumlu oldukları coğrafi veri, coğrafi veri seti ve coğrafi veri servisleri için uygularlar.

Geçiş hükümleri

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Sorumlu kurumlar, temel veri temaları kapsamında kalan ve bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce üretilmiş olan coğrafi verileri, coğrafi veri setlerini ve bunlara ait metaverileri üç yıl içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak uyumlaştırmak zorundadırlar.

(2) Sorumlu kurumlar, tematik veri temaları kapsamında kalan ve bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce üretilmiş olan coğrafi verileri, coğrafi veri setlerini ve bunlara ait metaverileri dört yıl içerisinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak uyumlaştırmak zorundadırlar.

(3) Bakanlık birinci ve ikinci fıkralarda yer alan süreleri bir defaya mahsus olmak üzere bir yıl uzatmaya yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.